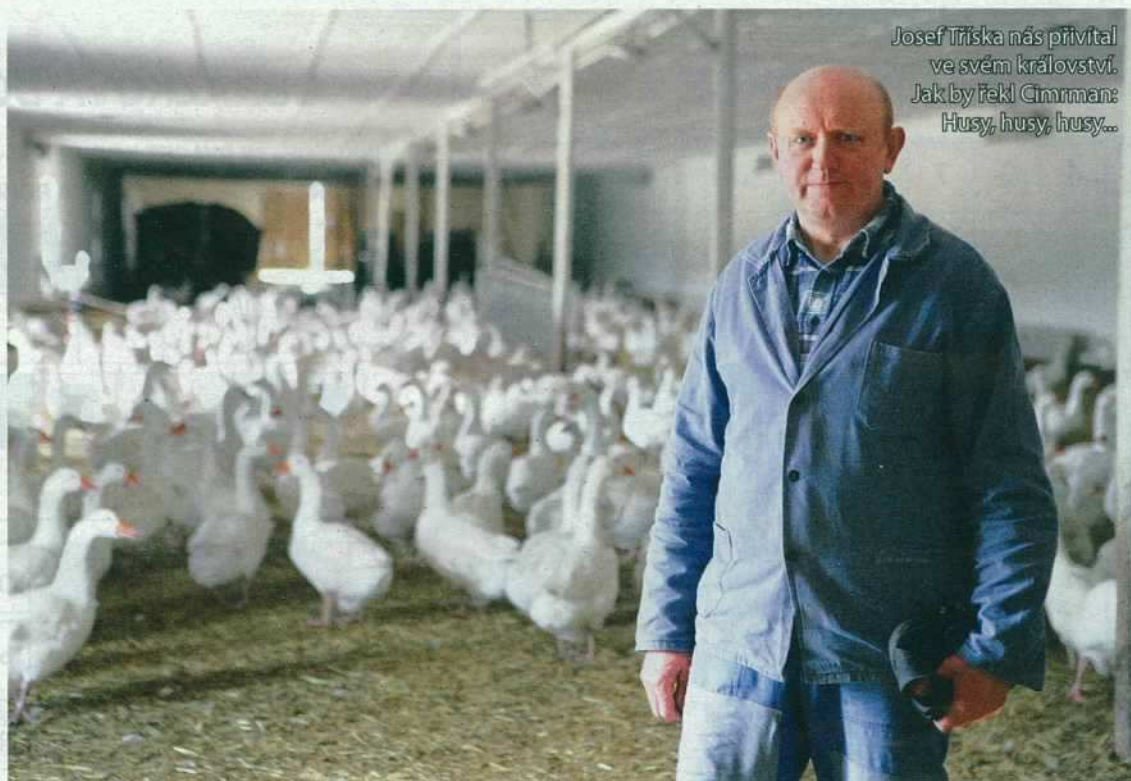


reportáž

K Velikonocům neodmyslitelně patří hrkačka, vrbový proutek a samozřejmě kraslice. Všichni známe nádherně malovaná, drátkovaná i jinak zdobená vajíčka od slepiček. V poslední době se ale mezi maléřkami stále větší oblibě těší krášení husích skořápek. Kde se ale tahle velká, bílá husí vejce berou, než se z nich stane umělecké dílo?

TEXT: RENÉ FLÁŠAR

FOTO: MIROSLAV RENDL



Josef Tříška nás přivítal ve svém království. Jak by řekl Cimrman: Husy, husy, husy...

Farma Josefa Tříšky zásobuje maléřečky ze všech koutů republiky

Kde se *rodí* HUSÍ kraslice

Na husí farmu do Rohozné u Jihlavy si pro svůj „výrobní materiál“ jezdí maléřečky ze všech koutů České republiky a dokonce i ze Slovenska. „Dříve šlo o náhodnou objednávku, dnes se nám už druhým rokem ozývá tolik zájemkyň o vajíčka, že je ani nemůžeme všechny uspokojit. Za sezonu prodáme maléřečkám přes čtyři tisíce husích vajíček,“ vítá nás majitel rohozenské farmy Josef Tříška a bere nás na prohlídku svého chovatelského areálu.

stvoření“ kolem nás syčí a podivně skřehotají. Hluku je, že vlastního slova neslyšíme. „Typický ženský kolektiv,“ poznamenává kolega fotograf.

„V současné době zde máme kolem 1500 hus a houserů. Tento stav se ale průběžně mění,“ dozvídáme se od pana Tříšky, když jsme opět mimo dosah husích hlasivek.

Vajíčka sbírají zaměstnanci farmy dvakrát denně. Každé vejce pak prosvítí baterkou, aby zjistili, zda je či není oplodněné.

VAJÍČKA PROSVĚTLUJÍ BATERKOU

Procházíme obrovskou zateplenou halou i venkovním husím výběhem. „Bílá krkatá



Na husí vejce se dobře maluje. Jsou větší a čistě bílá.



Maléřečky posílají panu Tříškoví své výtvořky na ukázkou.



Dříve se vejce vyfukovala ústy, dnes tuto činnost zastane speciální přístroj.

ÚSTA NAHRADIL PŘÍSTROJ

„Ta se zárodkem putují do předlíně a líhně, kde se z nich za třicet dnů vyklubou nová housata. Přibližně deset procent vajíček zůstane z nějakého důvodu neoplozených a právě z nich se v budoucnu stanou kraslice,“ vysvětluje majitel farmy.

Neoplozená vejce se očistí a opatrně vyfouknou. „V počátcích, když bylo jen pár zájemců, jsme opravdu k vyfukování používali pouze vlastní ústa, nyní už máme ale na tuto činnost speciální podtlakový přístroj. Do vyvrtané díry na vajíčku se zasune tenká hadička a celý obsah se vy-



„Vycucnutá“ a vymytá
vajíčka jdou na sušení.



O husí vejce je velký zájem. Na Slovensko nyní poputuje celá tisícovka.

„cucne,“ popisuje začátek přeměny vajíčka na kraslici Josef Tříška.

CHRÁNÍ JE PAPIR ZE SKARTOVAČKY

Jen vyfouknout vajíčka ale nestačí, v dalším kole je na řadě průplach vodou. „Do každého se napustí trochu vody a krouživými pohyby se vajíčko vymyje. Voda se pak za pomoci přístroje opět odsaje. Takto připravené vajíčko jde na vysušení,“ vypráví pan Josef.

Po několika hodinách se vajíčko ještě jednou umyje na povrchu a pak už ho čeká jen šetrné balení a distribuce k malárečkám. „Vajíčka balíme do papírů ze skartovačky. Postupem času jsme zjistili, že je to skvělý ochranný materiál a navíc se na vajíčka nelepí,“ vysvětluje zemědělský inženýr Tříška, který se chovu hus věnuje už několik desetiletí.

„Soukromníčím teprve pět let, ale dlouhá léta předtím jsem stej-

nou práci dělal v místním družstvu. Ale když šlo do útlumu a husí farma se měla zrušit, rozhodl jsem se zkusit své štěstí,“ popisuje přeměnu zemědělce v podnikatele pan Josef.

KRASLICE ZE VZÁCNÉ SKŘÍNĚ

Ale zpět k budoucím husím kraslicím. Ty už jsou nyní připravené k přesunu do různých koutů Česka i Slovenska. „Máme několik desítek odběratelek. Některé si berou jen pár kousků pro sebe, ale máme i takové, které berou vajíčka po stovkách. Zrovna nyní jich na Slovensko poputuje rovná tisícovka,“ prozrazuje Tříška a vede nás ke „vzácné skříni“. V ní je ukryto několik stovek kraslic, které jim malárečky zaslaly na ukázkou. „No uznejte, není to nádhera. Musím ty ženy vždy obdivovat, jak jsou zručné i nápadité. Zkoušel jsem také pár kraslic vyrobit, ale nikdy to příliš nedopadlo,“ přiznává s úsměvem pan Josef.

VÍTE, ŽE

- Husí vajíčko je mnohem pevnější než slepičí, kraslice tak při výrobě ani převozu téměř nepraskají.
- Cena prázdného husího vajíčka připraveného pro umělecké účely se pohybuje kolem čtrnácti korun.
- Letošní várka rohozenských vajíček je už beznadějně rozebrána. Pokud byste tedy také chtěli vlastní husí kraslici, musíte to zkusit až příští rok. Husy snášejí vajíčka od února do května.

Kšíry, nebo obojek?

Může se to zdát jako nedůležitá věc. Je přece jedno, co má pes na sobě, když pobíhá venku. To je pravda, jen dokud ho nevezmete na vodítko. Obojek i kšíry se totiž hodí do jiných situací a pro jiné psy.

TEXT: TOMÁŠ MRZENA, FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Znáte to, hafan táhne jako zběsilý, zatíná nohy, chrčí, vyplazuje jazyk a sune se za pohozeným shnilým parkem. Nebo hárající fenkou. Páníček za ním marně plápolá ve snaze ho nasměrovat jinam. Pokud se zvířetem podobně bojujete většinu vycházky, je na čase uvažovat o nákupu kšírů.

OBOJEK NASAĎTE CO NEJDŘÍVE

O správném použití obojeků a popruhů se mezi kynology vedou dalekosáhlé debaty, přesto lze stanovit několik obecně platných pravidel pro jejich použití.

Pokud si domů přivedete štěně, jako první mu pořídte obojek a co nejdříve mu ho nasadte. Platí pravidlo, že čím dříve začnete, tím lépe a rychleji si na něj pejsek zvykne. Nejprve mu ho dávejte jen na chvíli a dobu prodlužujte. Postupujte také podle toho, jak pejsek na obojek reaguje. Když nic nenamítá, můžete mu ho nechávat po celou dobu venčení.

Někteří chovatelé prodávají štěňata, která jsou na obojek už zvyklá a umějí chodit na vodítko. Výhodou je, když dostanete přímo ten obojek, na který je zvíře zvyklé. Cítí z něj pach původní smečky a snáší ho daleko lépe. Pokud začínáte učit na obojek půlročního psa, můžete mít už velký problém.

Na trhu si lze vybrat z velkého množství psích obojeků v mnoha barvách. Při koupi vždy dbejte na správnou délku a také vhodný materiál. Doporučuji se zejména koženkové obojky. Obyčejné provázkové

obojky seženete doslova za pár korun, ale příliš nevydrží. U luxusních výrobků není problém se dostat přes tisícovku.

POPRUHY JSOU ŠETRNĚJŠÍ

Kšíry jsou dnes jakýmsi módním trendem. Pokud ale váš pejsek není venku příliš aktivní a rád chodí poklidně vaším tempem, jsou zbytečné.

Kšíry se naopak vyplatí u čilejších zvířat, která neustále někam táhnou. Hodí se také pro štěňata, která učíte chodit u nohy. Velkou výhodou popruhů je, že se uzavírají i na hrudník psa a při prudším zatažení vodítkem je tlak rozložen rovnoměrně, takže tolik netrpí psova krční páteř. Proto se kšíry doporučují také u starších pejsků, kteří mají s páteří potíže. Naopak nevýhodou popruhů je jejich obtížnější nasazování.

Psích postrojů naleznete na trhu stejně jako obojeků širokou škálu. Startovní ceny jsou ale vyšší. Při výběru je důležité dobře odhadnout jejich správnou velikost. V některých prodejnách vám umožní přijít s pejskem a kšíry mu na místě vyzkoušet. Využijte toho. Trefit správnou velikost popruhů je většinou větší oříšek než zvolit správnou délku obojku. ■

Postroj se vyplatí pořídít aktivním plemenům, například biglům.

